

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет харчових технологій**

**ЗБІРНИК
наукових матеріалів
V Міжнародної науково-практичної
конференції**

**ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ ВІД ДИТИНСТВА ДО
ДОВГОЛІТТЯ: КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД, СТАН
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

23—24 жовтня 2025 року, м. Київ, НУХТ

2025

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТАРИ ТА УПАКОВКИ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

Душак О., Левківська Т.

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Дитяче харчування відноситься до категорії підвищеної відповідальності. Жорсткі рамки вимог високої якості та суворі норми санітарно-гігієнічних правил ставлять перед виробником цього делікатного продукту низку складних завдань, насамперед ретельний вибір якісної сировини для її виготовлення та неухильне дотримання технологічних схем та рецептур приготування. Проте головна роль у виробництві необхідного для дитячого організму продукту приділяється правильному підбору і використанню відповідного високоякісного, високотехнологічного устаткування, з якого виробляється обробка сировини, приготування певного виду дитячого харчування, його подальше фасування і пакування [1].

Якість упаковки для дитячого харчування є одним з важливих критеріїв вибору для багатьох батьків. Вироби повинні бути виконані з безпечних матеріалів, які не вплинуть на якість продукції. Пакування має бути зручним у зберіганні й транспортуванні, екологічним і простим у використанні. М'які пакети з носиком та кришкою — один із найпопулярніших видів гнучкої упаковки та ідеальний вибір для дитячого харчування, рідких і густих молочних продуктів, а також фруктових пюре та навіть соків.

Гнучка упаковка для дитячого харчування підлягає певним нормам і вимогам [1], щоб гарантувати безпеку та придатність продукту для немовлят і маленьких дітей. Ці вимоги часто відрізняються залежно від країни чи регіону.

Тара й пакування, які застосовуються українськими виробниками, повинні відповідати таким основним вимогам [1, 2]:

- безпека та гігієна: пакувальні матеріали мають бути безпечними, нетоксичними та придатними для контакту з харчовими продуктами. Упаковка не повинна забруднювати дитяче харчування і підтримувати його безпечність і якість;

- маркування: чітке та точне маркування має вирішальне значення, включаючи назву продукту, інгредієнти, інформацію про харчування, інформацію про алергени, термін придатності або термін придатності та інструкції щодо зберігання. Слід надавати інструкції щодо приготування, подачі та зберігання. Обов'язково мають бути зазначені особливі харчові потреби, функціональні стани та/або захворювання, за наявності яких рекомендовано вживати такі харчові продукти;

- харчова інформація: упаковка дитячого харчування повинна містити детальну інформацію про харчові властивості, таку як: калорійність, вміст жирів, білків, вуглеводів, вітамінів, мінералів та солі, щоб допомогти батькам зробити усвідомлений вибір. За потреби поряд з інформацією про поживну цінність може розміщуватися напис про те, що наявність солі зумовлена виключно вмістом натрію, який має природне походження, а не додавався у процесі виробництва харчового продукту. Обов'язкова інформація про поживну цінність має додатково

включати кількість кожної мінеральної речовини (крім молібдену) і кожного вітаміну, а також кількість холіну, інозиту та карнітину;

- інформація про алергени: необхідно чітко позначати, якщо продукт містить загальні алергени, такі як молоко, соя, пшениця, яйця тощо;

- відповідність віку: поряд з назвою зазначається вік дитини, з якого вона може споживати такий продукт. Обов'язкова інформація про поживну цінність дитячих сумішей початкових і дитячих сумішей для подальшого годування не може включати зазначення кількості солі; зазначається на упаковці або тарі в повному обсязі, незалежно від розміру їх найбільшої поверхні; не може повторюватися у маркуванні; може бути доповнена інформацією про вміст білків, вуглеводів та жирів, а також співвідношення сироваткового білка та казеїну;

- розмір і форма упаковки: розмір і форма упаковки повинні бути зручними та відповідними для транспортування та годування немовлят і дітей раннього віку;

- упаковка із захистом: упаковка має бути захищеною від пошкоджень, щоб забезпечити безпеку та цілісність продукту. Залежно від типу упаковки, її можна сконструювати так, щоб вона була безпечною для дітей, запобігти випадковому проковтуванню.

Світові виробники продуктів для дитячого харчування докладають зусиль, щоб зменшити використання пакувального матеріалу до абсолютного мінімуму та захистити ресурси. Вся нова упаковка повинна бути екологічно кращою, ніж її попередники. Для вторинної упаковки використовуються лише матеріали, виготовлені з переробленого картону або екологічно чистих волокон [3, 4].

Аналіз, проведений Інститутом прикладної екології у Фрайбурзі (Німеччина), показав, що одноразова баночка компанії НіРР є більш екологічним рішенням порівняно із системами багаторазового використання. Упаковка для багаторазового використання є вигідною (наприклад, у промисловості напоїв) лише при використанні стандартизованих скляних банок. У цьому випадку транспортні шляхи можуть бути короткими.

Також проведено порівняння екологічних аспектів пластикової та скляної упаковки, оскільки з початку 2010 року в асортименті компанії НіРР також є стаканчики. Цей матеріал має переваги з точки зору споживача через незначну вагу та стійкість до поломки. У 2010 році кількість скляної упаковки зменшилась на 18% порівняно з попереднім роком. Виробництво стаканчиків НіРР, навпаки, зросло вище середнього через високий попит.

НіРР використовує сертифіковану FSC упаковку [3] з первинного волокна для продуктів, які безпосередньо контактують з продуктами харчування, наприклад, чайні пакетики, щоб запобігти будь-якому забрудненню залишками, такими як друкарська фарба на основі мінеральної олії з вторинного паперу.

Для більшості упаковок НіРР [4] використовується друкарська фарба без мінеральних масел. Наприклад, для складної коробки преміум-класу для молока використовується фарба на рослинній основі.

Дитячі продукти нового покоління — безпечні, якісні та зручні. Зростання темпів урбанізації і потреба батьків у мобільності мотивує виробників на впровадження інновацій, тому ринок товарів для найменших споживачів стрімко змінюється.

Література

1. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів: Закон України; Перелік, Вимоги від 06.12.2018 № 2639-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2639-19> (дата звернення: 18.10.2025).
2. Особливості маркування дитячого харчування: [Електронний ресурс] / Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. — Опубл. 25 вер. 2023 р.: <https://dpss.gov.ua/news/osoblyvosti-markuvannia-dytiachoho-kharchuvannia> (дата звернення: 19.10.2025).
3. Відкрийте для себе 3 способи підвищити безпеку упаковки для дитячого харчування: стаття / «Gualapack Ukraine». — [Електронний ресурс]: <https://gualapackua.com/vidkryite-dlia-sebe-3-sposoby> (дата звернення: 18.10.2025).
4. Дитяче харчування «HiPP»: офіційний сайт / HiPP Україна. — [Електронний ресурс]. <https://www.hipp.ua/> (дата звернення: 18.10.2025).